

บทคัดย่อ

ชื่อการศึกษาวิจัย : หลักพุทธธรรมและธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน
ในตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้ศึกษา : ชาญชัย ฤทธิร่วม และคณะ

คณะ : คณะสังคมศาสตร์

ปีการศึกษา : 2567

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์หลักพุทธธรรมในการนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีอำนาจทำการแทน สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ประธานกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการ ตัวแทนผู้ประกอบการ จำนวน 98 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักพุทธธรรมในการนำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน พบว่า หลักพรหมวิหาร 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านมูทิตา กรุณา เมตตา และอุเบกขา ส่วนหลักธรรมาภิบาล 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม หลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ในการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน จำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการบริหารจัดการงานและบริหารคนในกิจการ มีหลักพุทธธรรมในการยึดเหนี่ยวจิตใจนำมาประยุกต์ใช้ในการปกครองด้วยความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิก และการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อชุมชน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง 0.67 ถึง 0.77 สัมพันธ์สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งตัวแปรพรหมวิหาร 4 (FSM) มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้ประกอบการเพื่อชุมชน (SE) มากที่สุด โดยค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.77 รองลงมาคือ ธรรมาภิบาล 6 (GG) มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้ประกอบการเพื่อชุมชน (SE) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.67 ทำให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญ

ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยอาศัยหลักพุทธธรรม เพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนเติบโตมีความเข้มแข็งและยั่งยืน

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; หลักธรรมาภิบาล; วิสาหกิจเพื่อชุมชน

Abstract

Research Title : Principles of Buddhism and Good Governance in Becoming a Community Enterprise Entrepreneur in Pong Noi Subdistrict, Doi Luang District, Chiang Rai

Authors : Chanchai Rittiruam and Team

Faculty : Faculty of Social Sciences

Academic Year : 2024

The purpose of this research is to 1) study and analyze Buddhist principles leading to community enterprise entrepreneurs and 2) to study the relationship between Buddhist principles and being a community enterprise in Pong Noi Subdistrict, Doi Luang District, Chiang Rai Province. This study is a mix-method research. The 98 samples include Authorized representatives, community enterprise members, directors of occupational class, entrepreneurs, and entrepreneur representatives. The research instruments used in the research include: structured interviews, in-depth interviews, and questionnaires with a reliability of 0.89. Statistics used in the research include percentages, means, standard deviations, multiple regression analysis, and data were analyzed using descriptive methods.

The results of the research found that;

1. Buddhist principles leading to community enterprise entrepreneurs were found to have the 4 Brahmavihara principles overall at a high level. ($\bar{x} = 4.22$) When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean value was Mudita, Karuna, Metta, and Equanimity. Good governance principles 6 are overall at a high level. ($\bar{x} = 4.15$) When considering each area, it was found that the areas with the highest average values were the principle of value for money, the principle of participation, the principle of responsibility, the rule of law, the principle of morality, and the principle of transparency. To be a community enterprise entrepreneur, one must have leadership, manage work and people in the business, have Buddhist principles to adhere to and apply in governing with fairness, Build morale in working for members, and enhance work efficiency.

2. The relationship between Buddhist principles and being a community enterprise entrepreneur was found to be between 0.67 and 0.77, consistent with empirical data, with statistical significance at the 0.01 level. The variable of Brahnavihara 4 (FSM) has the highest relationship with community entrepreneurship (SE), with a correlation value of 0.77, followed by good governance 6 (GG) which has the highest relationship with entrepreneurship. for the community (SE) has a correlation value of 0.67. Entrepreneurs see the importance of participating in social activities based on Buddhist principles in order to build the community economy, including promoting the community to grow strong and sustainable.

Keywords: Principles of Buddhism; Good governance; Social Enterprise Entrepreneur